UZNESENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU (EÚ) 2021/1609

z 29. apríla 2021

s poznámkami, ktoré je neoddeliteľnou súčasťou rozhodnutia o absolutóriu za plnenie rozpočtu Železničnej agentúry Európskej únie za rozpočtový rok 2019

EURÓPSKY PARLAMENT,

— so zreteľom na svoje rozhodnutie o absolutóriu za plnenie rozpočtu Železničnej agentúry Európskej únie za rozpočtový rok 2019,

— so zreteľom na článok 100 a prílohu V k rokovaciemu poriadku,

— so zreteľom na stanovisko Výboru pre dopravu a cestovný ruch,

— so zreteľom na správu Výboru pre kontrolu rozpočtu (A9-0077/2021),

A. keďže podľa výkazu príjmov a výdavkov ([1]) bol konečný rozpočet Železničnej agentúry Európskej únie (ďalej len „agentúra“) na rozpočtový rok 2019 na úrovni 27 139 347 EUR, čo v porovnaní s rokom 2018 predstavuje zníženie o 5,74 %; keďže rozpočet agentúry pochádza najmä z rozpočtu Únie;

B. keďže Dvor audítorov vo svojej správe o overení ročnej účtovnej závierky agentúry za rozpočtový rok 2019 (ďalej len „správa Dvora audítorov“) vyhlásil, že získal primeranú istotu o tom, že ročná účtovná závierka agentúry je spoľahlivá a že príslušné operácie sú zákonné a správne;

Rozpočtové a finančné riadenie

1. s uspokojením konštatuje, že úsilie o monitorovanie rozpočtu v priebehu rozpočtového roka 2019 prinieslo mieru plnenia rozpočtu na úrovni 99,98 %, čo je rovnaká úroveň ako v roku 2018; konštatuje, že miera plnenia platobných rozpočtových prostriedkov bola 92,22 %, čo v porovnaní s rokom 2018 predstavuje zvýšenie o 3,27 %;

2. konštatuje, že sa dosiahli orientačné stropy vo výške 10 % pre hlavu 1 (zamestnanci) a vo výške 20 % pre hlavu 2 (administratíva), ktoré Dvor audítorov použil na posúdenie plnenia rozpočtu na úrovni prenesených rozpočtových prostriedkov; s poľutovaním konštatuje, že sa nedosiahol orientačný strop pre hlavu 3 (30 % pre operačné výdavky);

3. konštatuje, že zvýšené príjmy spojené s poplatkami sú vyvážené znížením podpory poskytnutej agentúre; vyjadruje poľutovanie nad tým, že Komisia nepovažuje zvýšenú aktivitu za dôvod na zvýšenie tejto podpory;

4. poznamenáva, že po rozšírení mandátu agentúry v súlade s jej novým nariadením začala agentúra v roku 2019 vyberať poplatky a platby za úlohy týkajúce sa osvedčovania s prihliadnutím na špecifické potreby stredných podnikov (MSP); konštatuje, že podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/796 predstavujú poplatky a platby pre agentúru pripísané príjmy; berie na vedomie, že boli vykonané zmeny vykonávacích pravidiel k nariadeniu o rozpočtových pravidlách agentúry;

5. konštatuje, že v roku 2019 bolo v registri agentúr týkajúcom sa prípadov nesúladu zaznamenaných 36 prípadov nesúladu *ex post* v porovnaní s 29 prípadmi v roku 2018 a 7 v roku 2017; konštatuje, že tieto prípady nesúladu sa týkajú najmä pravidiel týkajúcich sa služobných ciest, záväzkov *ex post*, riadenia zmlúv a platieb a vnútorných postupov; konštatuje, že podľa agentúry boli prijaté nápravné opatrenia a zvýšila sa informovanosť; vyzýva agentúru, aby zastavila trend rastúceho počtu prípadov nesúladu *ex post* a aby kládla dôraz na preventívne opatrenia;

6. pripomína dôležitosť zvýšenia digitalizácie agentúry, pokiaľ ide o jej vnútornú prevádzku a riadenie, ale aj s cieľom urýchliť digitalizáciu postupov; zdôrazňuje, že je potrebné, aby agentúra bola v tejto súvislosti naďalej aktívna s cieľom za každú cenu zabrániť digitálnej priepasti medzi agentúrami; upozorňuje však na potrebu prijať všetky potrebné bezpečnostné opatrenia na predchádzanie akýmkoľvek rizikám pre online bezpečnosť spracúvaných informácií;

([1]) Ú. v. EÚ C 107, 31.3.2020, s. 70.

Výkonnosť

7. zdôrazňuje, že agentúra úspešne využíva kľúčové ukazovatele výkonnosti (ďalej len „KPI“) na posúdenie efektívnosti pri vykonávaní svojich úloh; berie na vedomie, že agentúra dosiahla uspokojivú úroveň výsledkov, pokiaľ ide o kľúčové ukazovatele výkonnosti a ciele týkajúce sa výstupov; konštatuje, že zo 136 KPI bolo dosiahnutých alebo čiastočne dosiahnutých 118, pričom 18 dosiahnutých nebolo; berie na vedomie značné nedostatočné plnenie KPI č. 5, t. j. aby 100 % členských štátov malo revidované svoje vnútroštátne technické predpisy týkajúce sa vozidiel, na konečnej úrovni 67 %, a konštatuje, že tento výsledok, ktorý je v porovnaní s cieľovou hodnotou 100 % nízky, nebol vysvetlený; vyzýva agentúru, aby poskytla príslušné vysvetlenie spolu s výsledkami plnenia kľúčových ukazovateľov výkonnosti;

8. naliehavo vyzýva agentúru, aby preskúmala možnosti spoločného využívania zdrojov, pokiaľ ide o úlohy, ktoré sa prekrývajú s inými agentúrami s podobnými činnosťami; nabáda agentúru, aby sa aktívne usilovala prehlbovať a rozširovať spoluprácu so všetkými agentúrami Únie; nabáda agentúru, aby preskúmala možnosť spoločného využívania zamestnancov v určitých neodborných, technických a administratívnych oblastiach;

9. vyzýva agentúru, aby sa zamerala na oboznamovanie širokej verejnosti s výsledkami svojho výskumu;

10. pripomína, že napriek vynikajúcemu environmentálnemu výkonu a ďalším prínosom železničnej dopravy má agentúra spomedzi dopravných agentúr najmenší rozpočet; zdôrazňuje najmä to, že agentúra by sa nemala dostať do pozície, v ktorej by bola nútená požiadať Komisiu o dodatočnú podporu z dôvodu nedostatočných finančných prostriedkov, a to najmä v čase, keď sú železnice politickou prioritou Európskej únie; žiada zvýšenie rozpočtu agentúry s cieľom poskytnúť jej nevyhnutné prostriedky, aby mohla konať ako efektívny orgán a plniť svoje úlohy, najmä tie, ktoré sa týkajú zvyšovania konkurencieschopnosti, zlepšovania bezpečnosti a cezhraničnej interoperability;

Personálna politika

11. konštatuje, že k 31. decembru 2019 bol plán pracovných miest naplnený na 93,92 %, pričom zo 148 miest dočasných zamestnancov povolených v rámci rozpočtu Únie (v porovnaní so 148 povolenými pracovnými miestami v roku 2018) bolo vymenovaných 139 dočasných zamestnancov; poznamenáva, že okrem toho v roku 2019 agentúra zamestnávala 35 zmluvných zamestnancov; poznamenáva, že k 31. decembru 2019 v agentúre nepracovali vyslaní národní experti;

12. je veľmi znepokojený nedostatočnou rodovou rovnováhou vykázanou za rok 2019 v prípade členov vyššieho manažmentu (89 % mužov a 11 % žien) a v riadiacej rade (70 % mužov a 30 % žien); žiada Komisiu a členské štáty, aby zohľadnili význam zabezpečenia rodovej rovnováhy pri predkladaní svojich nominácií na členov správnej rady agentúry; vyzýva agentúru, aby zvýšila svoje úsilie o dosiahnutie lepšej rodovej rovnováhy na všetkých úrovniach;

13. nabáda agentúru, aby vypracovala dlhodobý rámec politiky ľudských zdrojov, ktorý sa bude zaoberať rovnováhou medzi pracovným a súkromným životom, celoživotným poradenstvom a kariérnym rozvojom, rodovou rovnováhou, teleprácou, geografickou rovnováhou a náborom a integráciou osôb so zdravotným postihnutím;

14. berie na vedomie, že agentúra prijala politiku ochrany ľudskej dôstojnosti a predchádzania obťažovaniu, že podporuje dôverných poradcov a že sa zamestnanci vyzývajú, aby sa so svojimi problémami obracali na týchto poradcov; konštatuje, že bol oznámený jeden prípad údajného obťažovania, ale žiadny prípad nebol vyšetrovaný ani predložený súdu;

15. konštatuje, že výsledky ročného referenčného porovnávania týkajúceho sa zamestnancov sú podobné výsledkom za rok 2018: 19,39 % zamestnancov bolo pridelených na administratívne úlohy (20,33 % v roku 2018), 69,95 % na operačné úlohy (68,88 %) a 11,04 % na kontrolné a finančné úlohy (10,79 %);

16. vyjadruje poľutovanie nad tým, že riadiacej rade sa v roku 2019 nepodarilo rozhodnúť o jazykovom režime agentúry;

Verejné obstarávanie

17. poznamenáva, že podľa správy Dvora audítorov agentúra v prípade jedného postupu verejného obstarávania formálne nevymenovala aspoň jedného člena hodnotiacej komisie, čo ohrozuje transparentnosť tohto postupu; berie na vedomie odpoveď agentúry na zistenie Dvora audítorov a opatrenia, ktoré agentúra prijala s cieľom zabrániť opakovaniu tohto zlyhania;

18. poznamenáva, že podľa správy Dvora audítorov agentúra uzavrela tri samostatné „kaskádové" rámcové zmluvy s tromi spoločnosťami; na základe pripomienok Dvora audítorov konštatuje, že v nariadení o rozpočtových pravidlách sa stanovuje, že je to možné bez opätovného otvorenia postupu verejného obstarávania za predpokladu, že v rámcovej zmluve sa presne stanovia všetky podmienky, ktorými sa riadi poskytovanie príslušných prác, dodávok alebo služieb; konštatuje, že Dvor audítorov dospel k záveru, že rámcová zmluva nie je dostatočne konkrétna, ďalej na základe pripomienok Dvora audítorov poznamenáva, že finančné ponuky uchádzačov boli založené len na dennej sadzbe za deň práce bez toho, aby sa zohľadnili dôležité prvky, ako sú profily pracovníkov alebo zložitosť príslušnej práce; na základe záveru Dvora audítorov konštatuje, že použitie tohto druhu rámcovej zmluvy nebolo vhodné vzhľadom na úroveň podrobnosti o práci, ktorá sa mala vykonať, a že finančné údaje neboli dostatočne podrobné ani na to, aby sa zabezpečilo, že práca sa vykoná čo najhospodárnejšie; berie na vedomie odpoveď agentúry, že predmetná ponuka sa týkala pomoci pri plnení novej úlohy agentúry, a preto by pre agentúru nebolo vhodné opätovne otvoriť súťaž (čo by trvalo aspoň 3 týždne) na technickú pomoc (v trvaní najviac 15 dní), keď právna požiadavka na posúdenie úplnosti spisu žiadosti je jeden mesiac; vyzýva agentúru, aby priebežne informovala orgán udeľujúci absolutórium o výdavkoch podľa týchto rámcových zmlúv;

Prevencia a riešenie konfliktov záujmov a transparentnosť

19. poznamenáva, že podľa vlastného vyhlásenia agentúry sa od 16. júna 2019, keď sa agentúra stala orgánom s významnými rozhodovacími právomocami, zvýšilo vystavenie agentúry riziku konfliktu záujmov; konštatuje, že riadiaca rada agentúry prijala v máji 2019 rámec dobrého administratívneho správania, ktorý obsahuje prísne opatrenia na riešenie konfliktov záujmov jednotlivcov zapojených do vykonávania štvrtého železničného balíka, a že riadiaca rada ďalej objasnila pravidlá týkajúce sa darov a pohostenia a využívania sociálnych médií; vyzýva agentúru, aby dôkladne monitorovala účinnosť prijatých opatrení a informovala orgán udeľujúci absolutórium o skúsenostiach a možnej potrebe úprav;

20. berie na vedomie, že agentúra uverejnila vyhlásenia o záujmoch riadiacej rady a vyššieho manažmentu a životopisy členov riadiacej rady a výkonného riaditeľa na svojom webovom sídle; vyzýva agentúru, aby uverejnila životopisy svojho vyššieho manažmentu a orgánu udeľujúcemu absolutórium podala správu o opatreniach prijatých v tejto súvislosti;

21. berie na vedomie ďalšie kroky prijaté s cieľom zvýšiť transparentnosť činností agentúry prostredníctvom informovania o stretnutiach zamestnancov agentúry s externými zainteresovanými stranami, a to najmä stretnutiach riaditeľa s organizáciami a samostatne zárobkovo činnými osobami, a ich dostupnosť na webovom sídle agentúry;

22. poznamenáva, že prípad podozrenia z podvodu, ktorý bol prvýkrát oznámený v roku 2017, uzavrel Európsky úrad pre boj proti podvodom v septembri 2019 bez odporúčania prijať akékoľvek opatrenie; konštatuje, že vyšetrovaním sa nezistili žiadne dôkazy o podvode alebo nezrovnalosti poškodzujúcich finančné alebo iné záujmy Únie;

Vnútorná kontrola

23. berie na vedomie pripomienku v správe Dvora audítorov, že Komisia na základe dohody o úrovni poskytovaných služieb fakturovala agentúre za poskytnutie rôznych IT služieb, ale že táto faktúra bola čiastočne založená na nesprávnom počte používateľov; konštatuje, že nadmerné účtovanie sumy 4 675 EUR agentúre má obmedzený finančný vplyv; berie však na vedomie nedostatky vo vnútorných kontrolách agentúry, ktoré zistil Dvor audítorov a ktoré preukazujú, že neboli vykonané žiadne kontroly s cieľom zabezpečiť, aby fakturovaná suma bola v súlade s podmienkami dohody o úrovni poskytovaných služieb; vyzýva agentúru, aby posúdila zistené nedostatky, zaviedla preventívne opatrenia, riešila zistené riziká a do júna 2021 informovala orgán udeľujúci absolutórium o prijatých opatreniach;

24. konštatuje, že v roku 2019 boli všetky okrem jedného odporúčania Útvaru pre vnútorný audit uzavreté; konštatuje, že jedno otvorené odporúčanie pochádza z auditu riadenia projektov a služieb z roku 2018 a odkazuje na účinné využívanie projektu MS; konštatuje, že agentúra v septembri 2020 vo svojej správe o následných opatreniach k absolutóriu za rok 2018 uviedla, že odporúčanie sa uzavrie v júni 2020; pripomína agentúre, že toto odporúčanie by sa malo vykonať v súlade s jej odsúhlaseným akčným plánom; vyzýva agentúru, aby priebežne informovala orgán udeľujúci absolutórium o vykonávaní tohto odporúčania a aby do júna 2021 poskytla vysvetlenie prípadného oneskorenia;

25. poukazuje na úlohu agentúry pri zaisťovaní bezpečnosti a interoperability európskeho železničného systému a pri zlepšovaní konkurencieschopnosti železníc vo vzťahu k iným druhom dopravy, pri znižovaní administratívnych a technických prekážok, podpore prístupu na trh a zabezpečovaní nediskriminácie, zefektívnení využívania verejných finančných prostriedkov na služby verejnej železničnej dopravy a zlepšovaní riadenia infraštruktúry; podporuje víziu Komisie týkajúcu sa európskeho železničného systému, ktorý by mal byť svetovým lídrom z hľadiska bezpečnosti; žiada zvýšenie rozpočtu agentúry s cieľom poskytnúť jej nevyhnutné prostriedky, aby mohla konať ako efektívny orgán a plniť svoje úlohy, najmä tie, ktoré sa týkajú zvyšovania konkurencieschopnosti, zlepšovania bezpečnosti a cezhraničnej interoperability;

26. víta skutočnosť, že k 16. júnu 2019 agentúra úspešne začala vykonávať svoju úlohu orgánu EÚ zodpovedného za vydávanie povolenia na uvedenie železničných vozidiel na trh, jednotných bezpečnostných osvedčení pre železničné podniky a schválení traťových projektov ERTMS, ako je stanovené v právnom rámci štvrtého železničného balíka; konštatuje, že tieto dve úlohy sa vykonali v súvislosti s ôsmimi členskými štátmi, ktoré v roku 2019 vykonali technický pilier štvrtého železničného balíka; víta pokračujúci rozvoj jednotného kontaktného miesta; trvá na tom, že vzhľadom na väčšie právomoci agentúry je potrebné jej prideliť nevyhnutné finančné, materiálne a ľudské zdroje, aby mohla príslušné nové a ďalšie funkcie vykonávať efektívnym a účinným spôsobom;

27. víta to, že agentúra bola podrobená druhému auditu dohľadu podľa ISO 9001 s cieľom osvedčiť, že systém riadenia spĺňa požiadavky ISO, a že certifikačný orgán nezistil žiadne nezrovnalosti;

Ďalšie pripomienky

28. berie na vedomie, že agentúra začala rokovania s francúzskymi orgánmi o výstavbe novej budovy; nabáda agentúru, aby v tomto postupe uplatnila najmodernejšie požiadavky, pokiaľ ide o dobré životné podmienky zamestnancov a environmentálne normy;

29. víta úsilie, ktoré agentúra vynaložila na vytvorenie pracovného rámca šetrného k životnému prostrediu;

30. pripomína, že je dôležité, aby sa agentúra viac zviditeľnila v médiách a na internete s cieľom informovať o svojej práci;

31. pokiaľ ide o ďalšie poznámky horizontálnej povahy, ktoré sú súčasťou rozhodnutia o absolutóriu, odvoláva sa na svoje uznesenie z 29. apríla 2021 ([2]) o výkonnosti, finančnom riadení a kontrole agentúr.

([2]) Prijaté texty, P9_TA(2021)0215.